

Biblická čtení:

Ámos 8, 4-7: Slyšte to vy, kdo bažíte po ubožákovi a kdo chcete odstranit pokorné v zemi. Říkáte: „Kdy už pomine novoluní, abychom zas prodávali obilí, a den odpočinku, abychom otevřeli sýpku, na míře ubírali, na ceně přidávali a podváděli falešnou váhou, abychom si koupili nuzáky za stříbro, ubožáka pro pár opánků, a abychom prodali obilní zadinu.“ Přísahal Hospodin při sobě, při Pýše Jákobově: Nikdy nezapomenu na žádný jejich skutek.

1list Timoteovi 2, 1-7: Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas. Byl jsem ustanoven hlasatelem a apoštolem tohoto svědectví – mluvím pravdu a nelžu – učitelem pohanů ve víře a v pravdě.

Lukáš 16, 1-13: Svým učedníkům řekl: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že špatně hospodaří s jeho majetkem. Zavolal ho a řekl mu: ‚Čeho ses to dopustil? Slož účty ze svého správcovství, protože dále nemůžeš být správcem.‘ Správce si řekl: ‚Co budu dělat, když mne můj pán zbavuje správcovství? Na práci nejsem, žebrat se stydím. Vím, co udělám, aby mne někde přijali do domu, až budu zbaven správcovství!‘ Zavolal si dlužníky svého pána jednoho po druhém a řekl prvnímu: ‚Kolik jsi dlužen mému pánovi?‘ On řekl: ‚Sto věder oleje.‘ Řekl mu: ‚Tu je tvůj úpis; rychle sedni a napiš nový na padesát.‘ Pak řekl druhému: ‚A kolik jsi dlužen ty?‘ Odpověděl: ‚Sto měr obilí.‘ Řekl mu: ‚Tu je tvůj úpis; napiš osmdesát.‘ Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla. Já vám pravím: I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele; až majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků. Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké. Jestliže jste nespravovali věrně ani nespravedlivý majetek, kdo vám svěří to právě bohatství? Jestliže jste nebyli věrní v tom, co vám nepatří, kdo vám dá, co vám právem patří? Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět, a druhého milovat, k jednomu se přidá, a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.“

Podobenství z šedé ekonomiky

Ježíšovo podobenství je jako zrcadlo. Odráží skutečnost na zemi a současně odráží i skutečnosti z nebe – z duchovního světa. V zrcadle Ježíšova podobenství se odráží pozemský svět peněz a ekonomiky. Slyšíme o hospodaření s majetkem, o předkládání účtů, o podezření z podvodu, o dlužnících, o dlužních úpisech. Pro slova „správcovství“ je užit řecký výraz „oikonomia“ – ekonomie, pro výraz „správce“ – „oikonomos“ – ekonom. Ekonomické podobenství, tak to bude aktuální, vždyť ekonomika hýbe světem. A hýbala světem i v čase Ježíše. Ekonomika není určována jen dobrými úmysly – lidskou pracovitostí, podnikavostí, spolehlivostí a odpovědností. Také sem vstupuje, jako do všeho, lidský hřích. V podobenství je hlavní postavou ekonom, ale nikoli jako neomylný odborník, který může rozhodovat o všem a všechno ví nejlépe, ale jen jako správce. Bylo mu svěřeno do spravování to, co patří někomu jinému. On není tím, kdo si může s majetkem nakládat, jak se mu zlíbí, ale je odpovědný skutečnému vlastníkov. Jestliže je člověku něco svěřeno, tak s tím má odpovědně a poctivě nakládat. Očekává se

od něho poctivost, spolehlivost, věrnost. Ježíš říká: „Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké“. V podobenství byl správce obviněn z toho, že špatně hospodaří s majetkem. Jaké mohou být důvody, že člověk se svěřeným majetkem špatně hospodaří? Uvedu tři: lhostejnost a laxnost; člověk si řekne: Není to moje, tak co se budu namáhat. Majetek pak chátrá a je promarněn. Druhý důvod je malá kvalifikovanost člověka, jeho neschopnost. Ten, kdo nemá dostatečnou odbornost a schopnosti, pravděpodobně udělá chybná rozhodnutí. Tak také naloží se svěřeným majetkem špatně. Třetí důvod je lidská nepoctivost. Člověk chce z hospodaření vyzískat co nejvíce pro sebe, chce z toho mít prospěch a výhody hlavně pro sebe. Pak už jsme na pokraji nepoctivosti a podvodu.

Z příběhu není zřejmé, zda obvinění správce bylo či nebylo oprávněné. Ale stín podezření, nebo pomluva na jeho působení padly. Jakmile toto podezření vzniklo, vstoupil do dění okamžitě majitel. Mezi lidmi, kteří společně hospodaří a spravují majetek, musí panovat důvěra. Jenže někdy je důvěra příliš velká, až naivní. Člověk není kontrolován. Náhle se zjistí, že se ztratilo několik miliónů. Proto je potřeba vyžádat si účty, což majitel udělal. Nastala hodina pravdy. Správce, který si užíval své postavení, se náhle ocitl v kritické situaci, hrozilo mu propuštění. My nevíme, zda správce byl poctivý či nepoctivý. Jen čteme, jak na vzniklou situaci reaguje. Okamžitě jedná a myslí na svou budoucnost. Dohodl se s dlužníky a začal jim odpouštět jejich dluhy, aby si je zavázal. Podobenství, ve kterém se zrcadlí svět obchodu, peněz a vzájemných protislužeb.

Ted' se podívejme, co odráží zrcadlo nahoře ve světě duchovních hodnot. My všichni jsme dlužníky vůči Panu Bohu, kterému patří všechno. Jsme také správci svěřeného majetku. Budeme skládat účty ze svého života. Čeká nás ona důkladná kontrola, před kterou nic neukryjeme a nezfalšujeme. Určitě se v účetnictví našich životů najde řada chyb a nesrovnalostí neúmyslných i možná vědomých. Co mám dělat? Ptal se obviněný správce. Neodkládejme tuhle otázku až na poslední chvíli v životě. Odpověď je jednoznačná. Způsob, jak si otevírat cestu k věčným příbytkům, znamená odpouštět druhým, být milosrdný a učit se velkorysosti. Obviněný správce odpouštěl druhým a odpouštěl jim hodně, ale činil to z vypočítavosti. My máme druhým odpouštět z upřímného a čistého srdce.

Odpusť nám naše dluhy, jako i my odpouštíme našim dlužníkům.
Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.